

ข้าวจีเอ็มโอ ภัยคุกคามข้าวพื้นบ้านไทย

ข้าวจีเอ็มโอ คืออะไร

ข้าวจีเอ็มโอ คือข้าวผิดธรรมชาติที่เกิดจากการตัดยีนของสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งมาต่อกับยีนของข้าว ปัจจุบันกำลังมีการพัฒนาข้าวจีเอ็มโอถึง 45 ชนิดด้วยกัน เช่น ข้าวสีทอง ข้าวที่สร้างพิษฆ่าแมลงได้เอง ข้าวที่ทนทานยาปราบวัชพืช เป็นต้น

ข้าวจีเอ็มโอเพื่อการกำจัดโรคแรกของโลก

ปัจจุบันยังไม่มีมีการปลูกข้าวจีเอ็มโอเพื่อการค้าที่ใดในโลก แต่บริษัทข้ามชาติยักษ์ใหญ่เช่น มอนซานโต้ ไบเออร์ กำลังจะนำข้าวจีเอ็มโอออกสู่ท้องตลาด โดยข้าวจีเอ็มโอชนิดแรกๆ ที่บริษัทเหล่านี้หวังจะเปิดตัวในเร็ววันนี้คือ ข้าวจีเอ็มโอที่ถูกตัดต่อยีนให้ทนทานต่อยาปราบวัชพืชซึ่งจัดจำหน่ายโดยบริษัทเหล่านั้นเอง

ข้าวจีเอ็มโอชนิดแรกของโลกที่ได้รับการอนุมัติให้ปลูกเพื่อการค้าในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วมีชื่อว่า

ข้าวลิเบอร์ตีลิงก์ (LibertyLink Rice) ผลิตโดยบริษัทไบเออร์

- ข้าวลิเบอร์ตีลิงก์มียีนของแบคทีเรียและไวรัส
- ทนทานต่อยาปราบวัชพืชของบริษัท ไบเออร์ ชื่อ ลิเบอร์ตี (ในประเทศไทยใช้ชื่อการค้าว่า บาสต้า) ยาปราบวัชพืชนี้เป็นสารกลูโฟสิเนตแอมโมเนียม ซึ่งหมายความว่า ถ้าปลูกข้าวลิเบอร์ตีลิงก์แล้วฉีดยาปราบวัชพืชมอบบาสต้า จะฉีดยาได้ในปริมาณมากโดยที่ต้นข้าวไม่ตาย
- สหรัฐอเมริกาอนุมัติให้ปลูกข้าวลิเบอร์ตีลิงก์เพื่อการค้าเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2546
- บริษัทไบเออร์ เป็นผู้ถือสิทธิบัตรของข้าวลิเบอร์ตีลิงก์แต่เพียงผู้เดียว
- เกษตรกรอเมริกันอาจเริ่มปลูกข้าวลิเบอร์ตีลิงก์อย่างรวดเร็วที่สุดในเดือนมีนาคม 2547 ถ้าได้รับการอนุมัติให้นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากข้าวจีเอ็มโอ

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- ข้าวจีเอ็มโออาจผสมข้ามพันธุ์กับข้าวธรรมชาติ ข้าวป่า หรือแม้กระทั่งวัชพืชที่อยู่ในวงศ์เดียวกับข้าว ทำให้ผลผลิตและเมล็ดพันธุ์ที่ออกมามากกลายเป็นจีเอ็มโอไปหมด
- ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความหลากหลายทางชีวภาพของข้าว และมีข้าวถึง 10,000 พันธุ์ การที่ข้าวจีเอ็มโอผสมข้ามพันธุ์กับข้าวธรรมชาติและข้าวป่าได้ จะเป็นภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพของข้าว และระบบนิเวศวิทยา
- การผสมข้ามพันธุ์ระหว่างข้าวลิเบอร์ตีลิงก์กับวัชพืชที่อยู่ในวงศ์เดียวกับข้าว ทำให้วัชพืชนั้นคือยาปราบวัชพืชไปด้วย

- ปริมาณการใช้สารเคมีมากขึ้น เพราะการที่ปลูกข้าวที่ทนทานต่อยาปราบวัชพืชจะทำให้ฉีดยาได้ทีละมากๆ โดยที่ต้นข้าวไม่ตาย วัชพืชจะพัฒนาความทนทานต่อยาปราบวัชพืชทำให้ต้องฉีดยามากขึ้นเรื่อยๆ เช่นเดียวกับกรณีที่เกิดขึ้นจากการปลูกถั่วเหลืองราวค้อพีเรดี้ของมอนซานโต้

ผลกระทบต่อสุขภาพ

จนถึงทุกวันนี้ ยังไม่มีงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ใดยืนยันได้ว่า อาหารที่ทำจากจีเอ็มโอจะปลอดภัยต่อการบริโภคในระยะยาว การนำอาหารจีเอ็มโอออกมาขายจึงเท่ากับใช้มนุษย์เป็นหนูทดลองโดยที่เราไม่มีทางรู้ตัว ต่างกับคนอเมริกัน คนไทยเราบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ถ้าข้าวจีเอ็มโอเข้ามาปนเปื้อนกับข้าวไทย เราอาจต้องบริโภคข้าวจีเอ็มโอทุกวันโดยไม่รู้ตัว นักวิทยาศาสตร์เตือนว่า หากกินอาหารจีเอ็มโอติดต่อกันเป็นเวลานานอาจทำให้เกิดโรคมะเร็ง หรืออันตรายอื่นๆ ที่ยังไม่มีใครรู้

ในการอนุมัติให้ข้าวลิเบอร์ตี้ลิ่งออกมาปลูกเพื่อการค้าได้นั้น องค์การอาหารและยาของสหรัฐไม่ได้ทำการทดสอบความปลอดภัยทางอาหารใดๆ ทั้งสิ้น นอกจากเชื่อตามเอกสารรับรองความปลอดภัยที่บริษัท ไบเออร์ ส่งมาให้

การครอบงำข้าวโดยบริษัทข้ามชาติ

ข้าวจีเอ็มโอถูกจดสิทธิบัตร โดยบริษัทข้ามชาติที่ขายสารเคมีการเกษตร เกษตรกรที่จะปลูกข้าวจีเอ็มโอต้องเซ็นสัญญากับบริษัทเหล่านี้ ต้องจ่ายค่าสิทธิบัตร ค่าเทคโนโลยี และไม่สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ปลูกในปีถัดไปได้ หากข้าวจีเอ็มโอหลุดรอดไปผสมพันธุ์กับข้าวที่ไม่ใช่จีเอ็มโอ เกษตรกรที่เป็นเจ้าของข้าวที่ถูกปนเปื้อนนั้นอาจถูกฟ้องร้องโดยบริษัทเหล่านี้ได้ เช่นเดียวกับกรณีที่เกิดขึ้นแล้วกับเกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลืองและคาโนลาในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

หากข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดชนิดหนึ่งของโลกและของประเทศไทยตกอยู่ภายใต้การครอบงำของบริษัทแล้ว อะไรจะเกิดขึ้นกับความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรไทยและชาติไทย

ข้าวพื้นบ้าน ภูมิปัญญาของไทย

ประเทศไทยมีข้าวพื้นบ้านหลากหลายสายพันธุ์ที่ปรับปรุงพันธุ์และเก็บรักษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมานานแสนนานแล้ว ข้าวเหล่านี้สามารถทนทานต่อโรค แมลง วัชพืช และสภาพแห้งแล้งได้โดยไม่ต้องอาศัยสารเคมีใดๆ ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นยาฆ่าแมลง ยาปราบวัชพืชหรือปุ๋ยเคมี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้าวจีเอ็มโอไม่ใช่สิ่งจำเป็นเลย ชำร่วยการปลูกข้าวจีเอ็มโอ หรือการปนเปื้อนของข้าวจีเอ็มโอจะทำลายวิถีการเกษตรแบบยั่งยืนและภูมิปัญญาพื้นบ้าน รวมถึงพันธุ์ข้าวพื้นบ้านเหล่านี้ไป การร่วมกันรักษาและเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยรักษาอาชีพไทยทางอาหารของไทย

ปกป้องข้าวพื้นบ้านไทย ร่วมกันปฏิเสธข้าวจีเอ็มโอ